

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 348/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 4836/51, Bratislava, proti upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1KPt 92/25/1100-4 z 24. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 Charty základných práv Európskej Únie (ďalej len „charta“) upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 1KPt 92/25/1100-4 z 24. februára 2025 (ďalej aj „napadnuté upovedomenie“). Navrhuje napadnuté upovedomenie zrušiť a vec vrátiť krajskej prokuratúre na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie 1000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru Malacky začal vo veci vedenej pod ČVS: ORP-213/1-VYS-MA-2024 v júni 2024 trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona.

3. Uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-213/1-VYS-MA-2024 z 29. októbra 2024 (ďalej len „uznesenie o pribratí znalca“) bol podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku v trestnej veci prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona pribratý znalec z odboru

cestnej dopravy, ktorému bola pre podanie znaleckého posudku stanovená lehota do ôsmich mesiacov od doručenia predmetného uznesenia.

4. Proti uzneseniu o pribratí znalca sťažovateľ podal sťažnosť, v ktorej namietal predovšetkým neprimeranosť stanovenej osemmesačnej lehoty pre podanie znaleckého posudku. Prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky uznesením č. k. 1 Pv 208/24/1106-11 z 30. decembra 2024 (ďalej aj „uznesenie okresnej prokuratúry“) zamietol sťažovateľovu sťažnosť (poškodeného) podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ako neprípustnú, keďže nebola podaná zo zákonom prípustných dôvodov (§ 142 ods. 3 Trestného poriadku).

5. Sťažovateľ požiadal o preskúmanie postupu prokurátora okresnej prokuratúry podaním zo 6. februára 2024 podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, ktorým sa zaoberala krajská prokuratúra. Upovedomením č. k. 1 KPt 92/25/1100-4 z 24. februára 2025 informovala sťažovateľa o spôsobe vybavenia jeho podania. Po preskúmaní veci neprijala žiadne prokurátorské opatrenia, keďže sa stotožnila s postupom okresnej prokuratúry (dozorový spis sp. zn. 1 Pv 208/24/1106) v spojení s postupom vyšetrovateľa Policajného zboru (vyšetrovací spis ČVS: ORP-213/1-VYS-MA-2024), ktorý stanovil lehota pre podanie dotknutého znaleckého posudku do ôsmich mesiacov od doručenia uznesenia o pribratí znalca. Uznesenie okresnej prokuratúry vyhodnotila ako dôvodné a riadne odôvodnené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému upovedomeniu krajskej prokuratúry sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) od začatia trestného stíhania uplynulo takmer desať mesiacov, avšak jeho výsledok dosiaľ nie je zrejmý. Stanovením osemmesačnej lehoty pre podanie znaleckého posudku budú prietahy v predmetnom trestnom konaní trvať minimálne do 1. júla 2025. Sťažovateľ označuje túto lehota „suplovaním“ prietahov v konaní a v rozpore s náležitou ochranou poškodeného. Podľa jeho názoru zasahuje do premlčacej doby stíhaného prečinu ublíženia na zdraví, a tým aj do jeho práva na spravodlivý proces, keďže sa ako poškodený dostáva do právnej neistoty a psychickej záťaže;
- b) upovedomenie krajskej prokuratúry považuje za arbitrárne;
- c) atakuje časť napadnutého upovedomenia, v ktorej krajská prokuratúra poukázala na úradný záznam z 12. februára 2025, z ktorého vyplýva vyjadrenie vyšetrovateľa o kvalite práce iných znalcov, resp. spôsob výberu znalca. Rozporuje výber pracovne vytáženého znalca namiesto znalcov, ktorí by vypracovali znalecký posudok v kratšom časovom rozmedzí;
- d) namieta, že stanovenie extenzívnej lehoty pre vypracovanie znaleckého posudku a znalcom vyjadrená nespôsobilosť dodať znalecký posudok v primeranej lehote spadajú pod zákonné dôvody na podanie sťažnosti proti uzneseniu o pribratí znalca do konania. Opačný výklad vedie k porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru;
- e) nečinnosťou a neefektívnou činnosťou krajskej prokuratúry v súvislosti so stanovenou lehotou pre vypracovanie znaleckého posudku došlo k porušeniu sťažovateľovho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty) upovedomením krajskej prokuratúry ako výsledkom preskúmania postupu okresnej prokuratúry v súvislosti so zamietnutím sťažovateľovej sťažnosti podanej proti uzneseniu o pribratí znalca do trestného konania.

8. Sťažovateľ v podstatnom namieta (vyšetrovateľom) nesprávne a extenzívne určenú lehotu ôsmich mesiacov pre podanie znaleckého posudku v predmetnej trestnej veci, ktorú označuje za zbytočný prietah v dotknutom konaní. Atakuje spôsob a opodstatnenosť jej stanovenia (na podklade znalcom vyjadrenej nespôsobilosti dodať znalecký posudok v kratšom časovom rozmedzí). Konštatuje arbitrárnosť upovedomenia krajskej prokuratúry a rozporuje závery o nemožnosti subsumovať ním uplatnenú argumentáciu pod prípustné zákonné dôvody na podanie sťažnosti proti uzneseniu o pribratí znalca.

9. Súčasťou namietaného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry a tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa opravným prostriedkom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej opravnému prostriedku (sťažnosti, podnetu – žiadosti) vyhovel (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06).

10. Podľa § 142 ods. 3 Trestného poriadku o pribratí znalca sa rozhodne uznesením. Proti uzneseniu možno podať sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca.

11. Po oboznámení sa ústavného súdu s uznesením okresnej prokuratúry je zrejmé, že prokurátor považoval sťažovateľovu sťažnosť podanú proti uzneseniu o pribratí znalca do konania za neprípustnú z dôvodu, že nebola podaná ani pre vecné dôvody, ani pre osobu znalca, t. j. zo zákonom taxatívne určených dôvodov prípustnosti sťažnosti. Za také nepovažovala sťažovateľove námietky o neúmerne dlhej lehote pre podanie znaleckého posudku.

12. Prokurátor krajskej prokuratúry v napadnutom upovedomení konštatoval, že na podklade sťažovateľovho podania zo 6. februára 2025 o preskúmanie postupu prokurátora podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku (ktorého podstatou bolo namietanie osemmesačnej lehoty pre vypracovanie znaleckého posudku) a po preskúmaní na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu (ČVS: ORP-213/1-VYS-MA-2024) a dozorového spisu (sp. zn. 1 Pv 208/24/1106) vo veci nezistil nesprávne či protiprávne konanie alebo nečinnosť a stotožnil sa so závermi okresnej prokuratúry aj vyšetrovateľa.

13. Pokiaľ sťažovateľ namieta arbitrárnosť upovedomenia krajskej prokuratúry, v tejto súvislosti argumentuje, že z neho „... *nie je zrejmé prečo porušovateľ rozhodol práve tak, ako rozhodol*“. V konaní o ústavnej sťažnosti pritom nestačí, ak sťažovateľ poukazuje na arbitrárnosť rozhodnutí, pretože arbitrárnosť môže mať v súdnych rozhodnutiach rôznu podobu. Práve preto by mal

sťažovateľ v sťažnostnej v argumentácii z hľadiska jej potenciálneho úspechu v konaní pred ústavným súdom relevantne popísať a vysvetliť interpretačný exces v právnych záveroch súdu, resp. orgánu činného v trestnom konaní, ktorý zapríčinil porušenie jeho práv na spravodlivé konanie (m. m. I. ÚS 633/2022, ZNaU 93/2022). Z dotknutého sťažovateľovho tvrdenia nevyplýva, v čom konkrétnom by namietaná svojvoľnosť mala spočívať. Závery krajskej prokuratúry vychádzajú z vyjadrení okresnej prokuratúry a obsahu dotknutých spisových materiálov. Ústavný súd nezdieľa sťažovateľov názor, že by sa malo v okolnostiach prerokúvanej veci jednať o svojvoľné posúdenie veci. Napadnuté upovedomenie obsahuje jasne popísané dôvody, pre ktoré sa krajská prokuratúra stotožnila s postupom vyšetrovateľa a na to nadväzujúcim postupom okresnej prokuratúry.

14. Pokiaľ sťažovateľ akcentuje možnosť uplynutia premlčacej lehoty, aj na túto jeho argumentáciu poskytla krajská prokuratúra adekvátnu odpoveď, a teda že aktuálne premlčanie v okolnostiach dotknutej trestnej veci nehrozí (s. 2 napadnutého upovedomenia). Poukazuje na možnosť stanovenia rôzne dlhých dôb pre podanie znaleckého posudku (príkladmo uviedol 5 rokov) s cieľom zmarenia trestného stíhania, k čomu je potrebné konštatovať, že takáto situácia v predmetnej trestnej veci nenastala. Sťažovateľ nemôže s očakávaním úspechu vo veci dôvodiť skutočnosťami, ktoré sú teoretické, resp. nenastali alebo by v budúcnosti (alebo v inej trestnej veci) mohli nastať (pr. možnosť predĺženia lehoty pre vypracovanie znaleckého posudku). Ústavný súd podotýka, že v danom prípade ide o hypotetické úvahy, ktoré sa v aktuálnom kontexte javia ako predčasné.

15. Vysvetlenie stanovenia dotknutej lehoty na podanie znaleckého posudku zo strany krajskej prokuratúry ústavný súd nepovažuje z ústavnoprávneho hľadiska za neakceptovateľné. Krajská prokuratúra ho považovala za dostatočne odôvodnené, za určené na podklade v spise sa nachádzajúcich podkladov, t. j. tvrdení orgánov činných v trestnom konaní, ktoré krajská prokuratúra osobitne pomenovala. Pokiaľ je časové rozmedzie tejto lehoty čiastočne ovplyvnené pracovnou záťažou znalca, táto bola rovnako riadne pomenovaná (opätovne nejde o svojvoľný záver) a nie je možné konštatovať, že takto určená lehota je automaticky (celá) zdrojom prietahov v namietanej trestnej veci (lehota ešte neuplynula; nie je zrejmé či v jej rámci dôjde k vypracovaniu znaleckého posudku, prípadne bude znalecký posudok vypracovaný pred jej uplynutím). Ústavný súd ale považuje za nevyhnutné akcentovať, že predmetné tvrdenie nie je v rozpore s ustálenou judikatúrou o tom, že systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripísať na ťarchu strán v súdnom konaní (m. m. I. ÚS 119/03, II. ÚS 179/2013, II. ÚS 264/2013, I. ÚS 20/2021).

16. V okolnostiach prerokúvanej veci síce sťažovateľ konštatuje aj porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. prejednanie záležitosti v primeranej lehote, avšak tieto nenamieta v súvislosti s postupom orgánov činných v trestnom konaní. Ako porušiteľa identifikuje krajskú prokuratúru a ňou vydané upovedomenie (označil ako opatrenie, pozn.), a teda nie samotný postup orgánov činných v trestnom konaní. Argumentáciu o prietahoch v konaní tak ústavný súd posudzoval ako súčasť sťažovateľových námietok týkajúcich sa nesprávneho, resp. dlhotrvajúceho stanovenia lehoty pre vypracovanie znaleckého posudku. V tejto súvislosti v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdil upovedomenie krajskej prokuratúry ako ústavne udržateľné, v nadväznosti na čo nevyhodnotil ako relevantné ani v tejto časti pertraktované námietky.

17. Sťažovateľ vyjadril aj nesúhlas s posúdením zákonných dôvodov pre podanie sťažnosti proti uzneseniu o pribratí znalca [bod 6 písm. d) tohto uznesenia]. Namietanie lehoty pre podanie znaleckého posudku a nespôsobilosť dodať znalecký posudok v bežnej/primeranej lehote považuje za dôvody, ktoré sú subsumovateľné pod § 142 ods. 3 Trestného poriadku. Z ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, proti ktorému orgánu činnému v trestnom konaní smeruje túto námietku. Úlohou ústavného súdu však nie je hádať alebo si domýšľať, v čom má spočívať porušenie namietaných práv sťažovateľa (m. m. I. ÚS 95/2024). Keďže je zrejmé, že krajská prokuratúra sa stotožnila s posúdením veci okresnou prokuratúrou, ktorá zamietla sťažovateľovu sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. a) ako neprípustnú z dôvodu, že nebola podaná z dôvodov, ktoré zákon v takom prípade pripúšťa (§ 142 ods. 3 Trestného poriadku), ústavný súd v rámci materiálnej ochrany práv sťažovateľa pristúpil aj k posúdeniu predmetnej námietky (z obsahu upovedomenia krajskej prokuratúry nevyplýva, že by bola predmetná námietka podstatným obsahom jeho podania zo 6. februára 2025). V § 142 ods. 3 Trestného poriadku je vymedzený taxatívny výpočet dôvodov na podanie sťažnosti, a nimi sú vecné dôvody alebo samotná osoba znalca. Tieto množiny a naplnenie ich obsahu Trestný poriadok bližšie nešpecifikuje. Okresná prokuratúra označila za príklad tzv. vecného dôvodu na prípustné podanie sťažnosti napríklad pribratie (do konania) znalca z nesprávneho odboru či odvetvia. Na druhej strane za relevantné teoretické námietky týkajúce sa osoby znalca označila jeho možnú zaujatosť. Naproti tomu sťažovateľovu sťažnosť odôvodnenú tým, že lehota pre vypracovanie znaleckého posudku sa mu javila ako neúmerne dlhá, nevyhodnotila ako subsumovateľnú pod tieto zákonné dôvody (krajská prokuratúra nenašla v postupe okresnej prokuratúry pochybenie). Po posúdení všetkých okolností prerokúvanej veci vrátane spôsobu sťažovateľovej argumentácie (mierenej predovšetkým do budúca a teoreticky) ústavný súd nedospel k záveru o možnom porušení práv (podľa bodu 1 tohto uznesenia) ani v naznačenej súvislosti.

18. O zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. I. ÚS 66/98, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09).

19. Vzhľadom na dosiaľ popísané skutočnosti ústavný súd nenašiel príčinnú súvislosť medzi upovedomením krajskej prokuratúry a označenými právami sťažovateľa (bod 1 tohto uznesenia), v nadväznosti na čo odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

20. Osobitne, pokiaľ ide namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru upovedomením krajskej prokuratúry, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (m. m. III. ÚS 206/06). Krajská prokuratúra nemala postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6

ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa na ňu preto striktne ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Možno uzavrieť, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je tak v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ju ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu